

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 575/2021

01.09.2022. године

Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Катарине Манојловић Андрић, Марине Милановић и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужиоца „Потез“ ДОО Шид, чији је пуномоћник Никола Ковачевић адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Бојан Грубановић адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1577/20 од 10.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 01.09.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1577/20 од 10.09.2020. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1577/20 од 10.09.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шиду П 165/2018 од 18.05.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор застарелости потраживања. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да на име дуга испоручи тужиоцу 11.000,54 КГ меркантилне соје, као и да тужиоцу на и ме трошкова парничног поступка исплати износ од 182.092,66 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате, све у року од 15 дана.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1577/20 од 10.09.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Шиду П 165/2018 од 18.05.2020. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Поднетом тужбом тражено је испуњење уговорне обавезе из дугогодишње пословне сарадње странака - настале током 2007, 2008. и 2009. године, преостале после њеног делимичног испуњења извршеног 12.09.2009. године и 28.06.2012. године. Тужба је поднета 21.08.2018. године.

Посебном ревизијом туженог оспорава се правилност примене материјалног права у погледу оцене истакнутог приговора застарелости потраживања.

По оцени Врховног касационог суда, у овом спору нема места одлучивању о посебној ревизији туженог ради уједначавања судске праксе, на који разлог указују наводи ревидента који се позива на одлуке Привредног апелационог суда приложене уз ревизију у виду сентеници. Врховни касациони суд је на седници Грађанског одељења од 18.06.2012. године усвојио правно схватање о застарелости потраживања за испоручену електричну енергију које се може применити и на спорни однос странака. Према том правном схватању (тачка 1) дужник који при делимичној уплати потраживања за утрошену електричну енергију, у коме је садржан и део застарелог потраживања, не назначи коју је обавезу уплатио, платио је обавезе по редоследу доспећа за испуњење. Ово правно схватање засновано је на одредби члана 312. Закона о облигационим односима којом је прописано да кад између истих лица постоји више истородних обавеза, па оно што дужник испуни није довољно да би се могле намирити све, онда се, ако о томе не постоји споразум повериоца и дужника, урачунавање врши оним редом који одреди дужник најкасније приликом испуњења (став први), а кад нема дужникове изјаве о урачунавању, обавезе се намирују редом како је која доспела за испуњење (став други). Приликом таквог испуњења, поверилац при реду урачунавања о застарелости не води рачуна по службеној дужности (члан 360. став 3. Закона о облигационим односима), а дужник је таквом уплатом признао застарелу обавезу (члан 387. став 2. Закона о облигационим односима).

Ово правно схватање, примењено у конкретном случају, значи да је тужени делимичним испуњењем обавезе - испоруком 17675 КГ меркантилне соје, извршеном 12.09.2009. године, приликом које није одредио коју обавезу испуњава, намирио део обавезе настале у 2007. и 2008. години (укупне количине од 22113 КГ соје) и прекинуо ток застарелости преосталог дела потраживања насталог у означеним годинама. После тако насталог прекида застарелост тог потраживања почела је да тече изнова, а време које је протекло пре прекида не рачуна се у законом одређени рок за застарелост (члан 392. став 1. Закона о облигационим односима), тако да од 13.09.2009. године до дана подношења тужбе није протекао рок од 10 година релевантан за застарелост спорног пораживања (члан 371. Закона о облигационим односима).

Из наведених разлог, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Ревизија туженог није дозвољена ни на основу члана 403. став 3. ЗПП. Вредност предмета спора је у тужби одређена износом од 600.000,00 динара и очигледно не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке

Србије на дан подношења тужбе која је према наведеној одредби меродавна за дозвољеност ревизије.

С`тога је, на основу члана 410. став 2. тачка 5. и члана 413. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић